

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр.88/2017 - даље: Закон), Школски одбор ОШ "Кнегиња Милица" Доњи Рибник је на седници одржаној дана 26.02.2018. године, донео

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 1.

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Обавезе ученика

Члан 2.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика, дужан је да изостајање са наставе оправда у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која Школа прописује.

Одговорност ученика

Члан 3.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену Статутом Школе и овим правилником, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из члана 110-112. Закона.

Лакше повреде обавеза ученика

Члан 4.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано закашњавање на наставу;
- 2) напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада, без одобрења наставника или стручног сарадника ;
- 3) неоправдано изостајање са наставе до 25 часова;
- 4) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у Школи у просторијама Школе или школском дворишту, или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван њих ;
- 5) ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада;
- 6) нарушавање естетског изгледа просторија Школе и школског дворишта;
- 7) недисциплиновано понашање за време трајања наставе, испита, у оквиру културних и спортских активности, у време малих или великих одмора;
- 8) мања оштећења школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи;
- 9) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- 10) неблаговремено правдање изостанака;
- 11) злоупотреба лекарског уверења (оправдања);
- 12) улаз у службене просторије без одобрења;
- 13) несавесно обављање дежурства у Школи (у својству дежурног ученика не чува предмете, књиге, не пријави оштећење школске имовине, не пријави уочене недостатке и непримерено понашање појединих ученика, допушта лицу које није ученик, запослени или родитељ ученика улазак у школу или о томе не обавести управу школе или дежурног наставника у школи, самовољно напушта дежурство);
- 14) понављање следећих облика понашања кад васпитни рад није делотворан: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари, омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање", добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација, узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом);
- 15) следећи облици понашања када појачани васпитни рад није делотворан: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу, уцењивање, претње, неоправдано кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање, сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, искоришћавање, сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење, оглашавање помоћу информационих технологија, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против његове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Васпитне мере

Члан 5.

За лакшу повреду обавезе ученика и за неоправдано изостајање са наставе могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена;
- 2) укор одељенског старешине;
- 3) укор одељенског већа на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика.

Опомена одељењског старешине се изриче за лакшу повреду обавезе ученика или за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 10 часова;

Укор одељенског старешине се изриче за понављање лакших повреда обавеза ученика или за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 11 до 15 часова и оцена из владања се смањује на врло добро (4);

Укор одељенског већа се изриче за учестало понављање и чињење лакших повреда обавеза ученика или за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 16 до 20 часова и оцена из владања се смањује на добар (3), односно за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 21 до 25 часова и оцена из владања се смањује на задовољавајуће (2).

Према ученику који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе, ако је школа претходно предузела неопходне активности из претходног става овог члана.

Опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина, а укор одељенског већа изриче - одељенско веће.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне мере одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достајању ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Теже повреде обавеза ученика

Члан 6.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;

5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере, односно уколико је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2 тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Повреде забране ученика

Члан 7.

Забране за чију повреду ученик одговара су:

- 1) забрана дискриминације;
- 2) забрана насиља, злостављања и занемаривања;
- 3) забрана понашања које вређа част, углед и достојанство.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

Члан 8.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Члан 9.

У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Под физичким насиљем се у смислу Закона, сматра; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање ученика према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем се у смислу Закона, сматра понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем се у смислу Закона сматра искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем се у смислу Закона сматра понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем се у смислу Закона сматра злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

Васпитно-дисциплинске мере за тежу повреду обавезе ученика и повреду забране

Члан 10.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за тежу повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

За учињену повреду забране ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера:

- (1) укор директора или укор наставничког већа
- (2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Школа, упоредо са изрицањем васпитно-дисциплинске мере одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достајању ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Када малолетни ученик учини повреду обавезе, односно повреду забране школа одмах, а најксније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у поступак.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 11

За теже повреде обавезе ученика и за повреде забране прописане законом мора се водити васпитно-дисциплински поступак о ком мора бити обавештен родитељ, односно други законски заступник ученика.

Директор, у року од 30 дана од дана учињене теже повреде обавезе односно повреде забране, закључком покреће васпитно-дисциплински поступак, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најксније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране покреће се одмах, а најкасније у року од два дана од сазнања.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе. Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или другом законском заступнику, одељенском старешини, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Члан 12.

Директор писменим путем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика о дану и часу одржавања усмене расправе односно саслушања ученика, најкасније три дана пре дана одређеног за саслушање.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава Центар за социјални рад.

Члан 13.

Васпитно-дисциплински поступак води се по правилима општег управног поступка.

О целом току усмене расправе води се записник.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се решењем.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење истог.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Одлука Наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери доноси се већином гласова укупног броја чланова тог већа.

Члан 14.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико Школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере.

Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из Школе, Школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Смањење оцене из владања

Члан 15.

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученику се смањује оцена из владања.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора оцена из владања смањује се на задовољавајуће 2, а за васпитно-дисциплинску меру укора Наставничког већа оцена из владања смањује се на незадовољавајуће 1.

Када Наставничко веће изрекне васпитно-дисциплинску меру премештаја ученика (од петог до осмог разреда) у другу основну школу, оцена из владања смањује се на незадовољавајуће 1.

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештаја ученика у другу основну школу уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, директор Школе доноси решење о премештају ученика.

Члан 16.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера - укор наставничког већа и смањити оцена из владања на незадовољавајуће (1).

Оцена из владања смањује се ученику и за остале теже повреде обавеза прописане Законом и овим Правилником. При доношењу одлуке о оцени из владања имаће се у виду и цениће се сви услови (параметри) наведени у члану 13. став 4. овог Правилника.

Ученику се смањује оцена из владања због изречене васпитно-дисциплинске мере, али се понашање ученика прати и оцена се поправља када дође до позитивне промене у његовом понашању.

Владање ученика од првог до петог разреда оцењује се описном оценом која не утиче на општи успех.

Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката, а нарочито на основу односа према:

- 1) школским обавезана;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима школе и других организација у којима се остварује васпитно-образовни рад;
- 4) изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери;
- 5) школској имовини, имовини других лица или организација у којима се остварује настава или поједини облици образовно-васпитног рада и заштити у очувању животне средине.

Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају класификационог периода, односно полугодишта када ученик:

- 1) показује позитивне промене у свом понашању;
- 2) прихвата одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након указивања на непримено понашање, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере;
- 3) коригује своје понашање кроз појачани васпитни рад.

Правна заштита ученика

Члан 17.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110–112. Закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из средње школе или школе са домом, ученик, родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 18.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина. Одељењски старешина у обавези је да директора и стручну службу Школе обавештава о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама и променама у понашању и дисциплини ученика.

Материјална одговорност ученика

Члан 19.

Ученик, његов родитељ односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће и води директор у сарадњи са одељењским старешином ученика.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Ученик који намерно причини материјалну штету, дужан је да исту надокнади у двоструком износу од стварне штете чија висина биде утврђена.

Штету коју причини ученик дужан је да надокнади његов родитељ.

Уколико родитељ одбије да надокнади штету, директор Школе је дужан да покрене поступак за накнаду штете код надлежног суда.

Завршне одредбе

Члан 20.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, Протокола о поступању установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, Статута Школе и Закона о општем управном поступку.

Члан 21.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика заведен под деловодним бројем 1157 од 18.12.2013. године.

Члан 22.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Саша Арсић

Правилник је заведен под деловодним бројем 105, од 26.02.2018. године, објављен на огласној табли Школе дана 26.02.2018. године, а ступио је на снагу дана 06.03.2018. године.